

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βραχυγραφίες	11
Πρόλογος	17
Εισαγωγή	19
1. Ο προφητικός λόγος στο βιβλικό Ισραήλ	19
1.1 Η βαρυσήμαντη έννοια του προφήτη	19
1.2 Η ιδιάζουσα δυναμική της ισραηλιτικής προφητείας	20
2. Οι δώδεκα “μικροί” προφήτες	24
2.1 Η χρονολόγησή τους και η θέση τους στον εβραϊκό κανόνα	24
2.2 Η σύνθεση των βιβλίων τους	27
2.3 Ο τρίτος χαρακτήρας του κηρύγματός τους	32
2.3.1 Θεολογία	32
2.3.2 Ηθική	33
2.3.3 Εσχατολογία	33
3. Μέθοδος και δομή της παρούσας έρευνας	34
4. Πηγές	37

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΒΙΒΛΙΑ ΕΛΑΣΣΟΝΩΝ ΠΡΟΦΗΤΩΝ ΤΟΥ ΟΓΛΟΟΥ ΑΙΩΝΑ π.Χ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΑΜΩΣ, “Αυτός που βαστάζει φορτίο”	41
1. Αμώς από την Θεκουέ	44
2. Περιεχόμενο και σκοπός του βιβλίου	45
3. Θρησκευτική σπουδαιότητα	47
4. Η “ημέρα Κυρίου” στον Αμώς (Αμ 5, 18-20)	49

5. Η εκλογή του προφήτη (Αμ 7, 10-17)	51
5.1 Η συκοφαντία του Αμασία (Αμ 7, 10-13)	51
5.2 Η απάντηση του προφήτη και η περιγραφή της κλήσης (Αμ 7, 14-15)	54
5.3 Η προφητεία του Αμώς (Αμ 7, 16-17)	55
6. Η εκστατική θέαση πέντε αποκαλυπτικών οραμάτων (Αμ 7, 1-9, 4)	56
6.1 Οι ακρίδες (Αμ 7, 1-3)	57
6.2 Η ξηρασία (Αμ 7, 4-6)	59
6.3 Η στάθμη (Αμ 7, 7-9)	61
6.4 Το καλάθι των ώριμων φρούτων (Αμ 8, 1-3)	62
6.5 Η καταστροφή του θυσιαστηρίου (Αμ 9, 1-4)	63
7. Μασωριτικό κείμενο και Μετάφραση Ο'	65

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΩΣΗΕ, “Ο Γιαχβέ σώζει”	89
1. Ωσηέ, υιός Βεηρί	91
2. Περιεχόμενο και σκοπός του βιβλίου	93
3. Θρησκευτική αξία	96
4.1 Η αποστολή του προφήτη (Ωσ 1, 1-3, 5)	97
4.2 Ιδιάζουσες υποθέσεις περί του γάμου του Ωσηέ	99
4.3 Η εποχή της βασιλείας (Ωσ 6, 1-3)	100
4.4 Η εννοιολογική διάσταση της ερήμου στο βιβλίο του Ωσηέ	103
5. Μασωριτικό κείμενο και Μετάφραση Ο'	105

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΙΩΝΑΣ, “Περιστερά”	135
1. Ιωνάς, υιός Αμαθί	137
2. Περιεχόμενο και σκοπός του βιβλίου	138
3. Θρησκευτική και λογοτεχνική σπουδαιότητα	142
4. Η συσχέτιση του βιβλίου του Ιωνά με εξωβιβλικές παραδόσεις	143
5. Ο ψαλμός του Ιωνά (Ιων 2, 2-11)	145
6. Η σωτηρία της Νινευή (Ιων 3, 5-10)	148
7. Μασωριτικό κείμενο και Μετάφραση Ο'	150

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΜΙΧΑΙΑΣ, “ <i>Ποιος (είναι) όπως ο Γιαχβέ</i> ”	159
1. Μιχαίας από την Μωρέσεθ	161
2. Περιεχόμενο και σκοπός του βιβλίου	165
3. Θεολογική σπουδαιότητα	168
4. Ιστορικό πλαίσιο της εποχής του προφήτη	171
4.1 Πολιτική κατάσταση	171
4.2 Θρησκευτικός συγκρητισμός	175
4.3 Κοινωνική οργάνωση	183
5. “Και συ Βηθλεέμ, γη Εφραθά ...” (<i>Μιχ 5, 1</i>): Η έλευση του Μεσσία ...	184
6. Μασωριτικό κείμενο και Μετάφραση <i>Ο’</i>	188

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΒΙΒΛΙΑ ΕΛΑΣΣΟΝΩΝ ΠΡΟΦΗΤΩΝ ΤΟΥ ΕΒΔΟΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΚΤΟΥ ΑΙΩΝΑ π.Χ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΟΒΔΙΟΥ, “ <i>Δούλος του Γιαχβέ</i> ”	209
1. Ο προφήτης	211
2. Περιεχόμενο και σκοπός του βιβλίου	212
3. Θρησκευτική σπουδαιότητα	213
4. Απειλητικοί λόγοι κατά της Εδώμ (<i>Οβδ 1, 1-21</i>)	213
5. Ιδιαίτερα στοιχεία στο βιβλίο του Οβδιού	216
6. Μασωριτικό κείμενο και Μετάφραση <i>Ο’</i>	217

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΣΟΦΟΝΙΑΣ, “ <i>Ο Γιαχβέ προστατεύει</i> ”	221
1. Σοφονίας, υιός Χουσί	223
2. Περιεχόμενο και σκοπός του βιβλίου	224
3. Θρησκευτική σπουδαιότητα	226
4. “Χαῖρε σφόδρα, θύγατερ Σιών, [...]”: Μία λειτουργική προσθήκη με ψαλμικό ύφος (<i>Σοφ 3, 14-20</i>)	227
5. Μασωριτικό κείμενο και Μετάφραση <i>Ο’</i>	229

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΙΩΗΛ, “Ο Γιαχβέ Θεός”	239
1. Ιωήλ, υιός Βαθουήλ	241
2. Περιεχόμενο και σκοπός του βιβλίου	243
3. Λογοτεχνική και θεολογική σπουδαιότητα	244
4. Η προφητεία της έκχυσης του πνεύματος (Ιωηλ 3, 1-5)	246
5. Η κρίση των εθνών στην κοιλάδα Ιωσαφάτ (Ιωηλ 4, 1 κ.εξ.)	250
6. Μασωριτικό κείμενο και Μετάφραση Ο΄	254

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΑΒΒΑΚΟΥΜ, “Εναγκαλιζόμενος”	267
1. Ο προφήτης	269
2. Περιεχόμενο και σκοπός του βιβλίου	271
3. Θρησκευτική σπουδαιότητα	272
4. Ιστορικό πλαίσιο της εποχής του προφήτη	273
5. Το ζήτημα της θεοδικίας	276
6. Μασωριτικό κείμενο και Μετάφραση Ο΄	277

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΝΑΟΥΜ, “Αυτός που έχει παρηγορηθεί”	287
1. Ναούμ από το Ελκές	289
2. Περιεχόμενο και σκοπός του βιβλίου	290
3. Θρησκευτική σπουδαιότητα	291
4. Ο αλφαβητικός ψαλμός (Να 1, 2-12b)	292
5. Το ζήτημα της χρονολόγησης	294
6. Μασωριτικό κείμενο και Μετάφραση Ο΄	295

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΑΓΓΑΙΟΣ, “Ο γεννηθείς σε ημέρα γιορτής”	303
1. Ο προφήτης	305
2. Περιεχόμενο και σκοπός του βιβλίου	306
3. Θρησκευτική σπουδαιότητα	308

4. Η ανοικοδόμηση του Ναού ως προάγγελος της μεσσιανικής εποχής και η επικείμενη δόξα του	309
5. Ιδιαίτερα στοιχεία στο βιβλίο του Αγγαίου	311
6. Μασωριτικό κείμενο και Μετάφραση Ο΄	312

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

ZACHARIAS, “Θυμήθηκε ο Γιαχβέ”	319
1. Ζαχαρίας, υιός Βαραχία	321
2. Περιεχόμενο και σκοπός του βιβλίου	322
3. Θρησκευτική σπουδαιότητα	324
4. Η ύπαρξη πολλών συγγραφέων	326
4.1 Πρωτοζαχαρίας (Ζαχ κεφ. 1-8)	326
4.2 Δευτεροζαχαρίας (Ζαχ κεφ. 9-11)	327
4.3 Τριτοζαχαρίας (Ζαχ κεφ. 12-14)	327
5. Ένας ιδιότυπος κύκλος οκτώ νυκτερινών οράσεων (Ζαχ 1, 7-6, 8)	328
5.1 Άγγελος και ιππείς (Ζαχ 1, 7-17)	329
5.2 Τα τέσσερα κέρατα και οι τέσσερις τέκτονες (Ζαχ 2, 1-4)	330
5.3 Ο καταμετρητής (Ζαχ 2, 5-9)	330
5.4 Η περιβολή νέων ενδυμάτων στον Αρχιερέα Ιησού από άγγελο (Ζαχ 3, 1-10)	330
5.5 Η μεταξύ δύο ελαιοδένδρων χρυσή επτάφωτος λυχνία (Ζαχ 4, 1-14)	331
5.6 Το ιπτάμενο δρεπάνι (Ζαχ 5, 1-4)	332
5.7 Το προς μέτρηση των σιτηρών χρησιμοποιούμενο Εφά και οι δύο φτερωτές γυναίκες (Ζαχ 5, 5-11)	332
5.8 Τα τέσσερα άρματα (Ζαχ 6, 1-8)	334
6. Μασωριτικό κείμενο και Μετάφραση Ο΄	334

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ

ΜΑΛΑΧΙΑΣ, “Ο αγγελιοφόρος μου”	371
1. Ο προφήτης	373
2. Περιεχόμενο και σκοπός του βιβλίου	374
3. Θρησκευτική σπουδαιότητα	377

4. Η έλευση της “ημέρας Κυρίου”	377
5. Μασωριτικό κείμενο και Μετάφραση <i>Ο΄</i>	378
Συμπεράσματα	389
Επίλογος	401
Βιβλιογραφία	405
α. Πηγές	405
β. Βοηθήματα	406
Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία	406
Ξενόγλωσση βιβλιογραφία	409
γ. Εγκυκλοπαίδειες - Περιοδικά	412
δ. Λεξικά	416
Πρόσθετη βιβλιογραφία	416
Ευρετήριο όρων και κυρίων ονομάτων	423

